SÖDRA ROSLAGENS SLÄKTFORSKAR-FÖRENING

SYSSLINGEN

Medlemsblad 3, 2012 Årgång 19

Ordföranden har ordet

För några månader sedan skrev jag att jag var nybliven ”friherrinnan”, d v s jag hade gått i pension. Jag kan redan nu konstatera att det som alla varnat för stämmer: När man går i pension räcker tiden inte längre till. Det är inte så att jag har legat på latsidan de sista månaderna, men det är ju så mycket jag vill göra nu när jag äntligen har möjlighet att dygnets timmar inte räcker till.

I höst slipper jag för första gången på nästan fyrtio år att hålla på med budgetarbete och tillhörande övertidsarbete. Kanske kommer då hösten att bli lite mera uthärdlig. Jag kanske till och med hinner gå ut i naturen och njuta av alla vackra höstfärger.

Innan dess skall jag emellertid bege mig till Gävle och delta i årets ordförandekonferens och släktforskardagarna. Det är alltid lika spännande att se vad förbundet och andra aktörer har att erbjuda. Ordförandekonferensen brukar vara både intressant och givande. Kanske har jag med mig lite nyheter hem, som vi kan ha glädje av i vår förening.

Trevlig släktforskarhöst önskar jag er alla!

Anita Järvenpää

Föreningens adress:
Guckuskovägen 12,
184 35 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	08-541 338 19
e-post:	*anita.jarvenpaa@roslagen.be*	
Sekreterare	Carl-Göran Backgård	08-540 611 36
e-post:	*cg@roslagen.be*	
Kassör	Ingalill Hallberg	08-540 233 83
e-post:	*ingalillhallberg@roslagen.be*	
Ledamot	Torbjörn Claar	08-541 377 38
e-post:	*claar@roslagen.be*	
Ledamot	Christer lind	08-541 310 75
e-post:	*ch2.lind@roslagen.be*	
Ledamot	Lars Enulf	08-768 13 27
e-post	*enulfpost@gmail.com*	
Ledamot	Olle Keijser	08-540 693 07
e-post	*okeijser@roslagen.be*	

Medlemstidningen Sysslingen utkommer med 4 nr/år
Bidrag kan sändas till redaktören Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel 08-540 653 26

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller info@roslagen.be
Hemsida: www.roslagen.be
Hemsideskonstruktör: Olle Keijser

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift
Avgiften är 125 kronor per medlem och år och 25 kronor för medlem under 25 år. Betalas till föreningens
plusgirokonto: 448 57 91-0
Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Ordföranden har ordet 1
Redaktionen har ordet..... 2
Ett brev betyder så mycket..... 3
Släkt med William Kopsen 4
Gunnar Sjöberg avliden. 5
Grattis Susanne 50 år!..... 6
Tack 6
Carl Albert Öhlander 7
Antavla för Raoul Wallenberg 10
Det står ett rum här och väntar på dig… 11
Släktforskardagarna i Gävle..... 12
Fiskare från Skarpö 13
Sysslingens datum för 2012..... 16

Redaktionen har ordet

Kära läsare. Hoppas att ni i detta nummer av vår tidning kommer att finna fler intressanta artiklar.

Tack till Mai-Britt Andersson för en trevlig fortsättning på artikeln om William Kopsen. Arnes berättelse visar också att världen trots allt inte är så stor.

Leif och Anita bidrar som vanligt med flera bra texter.

Vi startar även en följetong på en lång artikel som vi fått av Margareta Eriksson. Den kommer ni ha nöjet att läsa i några nummer framöver.

Var också tvungen att ta med några rader som jag fick efter mitt födelsedagsfirande i somras. Ni kommer att förstå när ni läst dessa rader från mina ”kära” redaktionsmedlemmar (eller vad man nu ska kalla dem).

Fotona i artiklarna ansvarar skribenterna för. Övriga foton är som vanligt tagna av Lena Sundberg om inte annat anges.

Hälsningar från redaktionen.

Susanne Fagerqvist

E-post: sysslingen@hotmail.com

Nästa nummer av Sysslingen
kommer i slutet av oktober 2012
Manusstopp den 1 oktober 2012

Ett brev betyder så mycket

I våras fick jag samtal från min kusin, Jan Härsing, i Stockholm.

Han berättade att han på 1970-talet hittat ett amerikabrev som ramlade ut ur ett gammalt skrivbord han köpt. Han bodde då i Kristinehamn.

Brevet var adresserat till Herr Jonas Peterson Bässebohl Rudskoga Sweden. Det var poststämplat 21 mars 1896 och avsänt från Chicago.

Jan har under årens lopp funderat på vem denne Jonas Peterson kunde vara. Han hade själv gjort vissa efterforskningar men inte funnit någon koppling i Sverige. Så kom han på att hans kusin Arne i Vaxholm sysslade med släktforskning. Jag blev tillfrågad om jag kunde hjälpa till. Självklart, men eftersom jag själv inte är helt hemma på emigranter så frågade jag på en av våra datastugor om någon kunde ge mig ”starthjälp”.

Olle Kungberg, som mycket väl känner till Bässebohl och Rudskoga, lovade hjälpa mig. Det resulterade i att jag fick en del ingångsvärden och hittade kopplingen mellan Jonas Peterson och avsändaren Gustaf Emil Peterson i Chicago. Vidare forskning visade att de båda herrarna var bröder.

Nu blev det att leta ättlingar. Jonas, som var gift med Augusta Matilda Ersdotter, fick en dotter med namnet Ellen Augusta Frideborg.

Eftersom jag i det här skedet inte kom längre föreslog jag Jan att kontakta pastorsexpeditionen i Kristinehamn och fråga om det finns någon gravplats som innehåller namnet Ellen Augusta Frideborg med dopnamnet Petersson.

Jan ringde och ställde frågan och blev något förvånad över svaret från damen på pastorsexpeditionen: ”Ellen är min mamma”.

Uppgifter lämnades som jag fick nytta av när jag skulle sammanställa ett släktträd som kusin Jan fick skicka till Kristinehamn. Några dagar senare fick han ett telefonsamtal där han hörde en mycket rörd röst som tackade för brev med information.

Damen på pastorsexpeditionen heter Berit Filipsson, har en son som bor i - just det -, Vaxholm.

Så var den sagan all.

Arne Sundberg

Släkt med William Kopsen

Vilken intressant berättelse om William Kopsen jag läste i senaste numret av Sysslingen. När det sedan visar sig att jag dessutom är släkt med Williams mormor i rakt nedstigande led blir det ännu roligare. Williams mormor är min morfars morfars mormor.

Williams mor Anna Greta Öhrström, född 1815-12-01 i Svinningetorp Österåker, var dotter till f d Ryttaren Olof Öhrström, född 1774 och Anna Greta Jansdotter född 1780. De gifte sig 1812 och bosatte sig i Svinningetorp. De fick 6 barn varav 3 dog i tidig ålder. (Svinningetorp är dokumenterat av Österåkers hembygdsförenings Torpgrupp och finns i en pärm på Åkersberga bibliotek – Roslagssamlingen.)

Familjen Öhrström flyttade ca 1816 först till Täljö sedan vidare till Skånsta, där Olof står skriven som arrendator. 1831 är man i V Tranvik (egentligen södra Ljusterö men som då tillhörde Värmdö).

Öhrström var också i Storvassen på Rindö innan flyttlasset slutligen 1839 går över till Vaxholm och Norrbergskvarteret nr 113.

Dottern Anna Greta hade flyttat dit året innan. Olof Öhrström blir Stadsvaktmästare och dör av slag 1849-01-28. Hustrun Anna Greta Jansdotter dör av ålderdom 1865-05-04.

Om Olof Öhrström hade jag inte forskat så mycket än. Jag är nämligen inte helt säker på att han är min ”riktiga” ana. Jag misstänker det, men är ändå lite osäker. Anna Greta Jansdotter födde en så kallad oäkta dotter 1811, Brita Charlotta, som är min morfars morfars mor. Jag vet att Olofs och Anna Gretas vägar har korsats på Värmdö och Brita Charlottas efternamn är hela tiden Öhrström. Det ligger nära till hands att tro att Olof är fadern. Han var dock gift vid tillfället, men första frun var sjuklig och dog 1812. Han hade alltså varit ute och ”prasslat” tror jag.

Brita Charlotta blev sedermera klockarehustru i Österåker, gift med Johan Wilhelm Hassellund. Hon dog tyvärr tidigt (1839) och Johan Wilhelm gifte om sig 1840 med den 34 år äldre (!) änkan Brita Stina Jansdotter i Stora Säby Österåker.

Hassellund dog även han i unga år (1844) endast 30 år gammal.

Johan Wilhelms och Brita Charlottas son som också hette Johan Wilhelm född 1834 blev sedan ägare till Ytterby gård på Resarö och då är vi ju i Vaxholm igen. Ytterby på Resarö tillhörde Österåker under den här tiden.

Om Johan Wilhelm d.ä och hans hustru Brita Stina Jansdotter har jag berättat i Sysslingen nr 3 år 2000. Ett ”domboksfynd” jag gjorde när jag deltog i en studiecirkel i domboksforskning våren 2000.

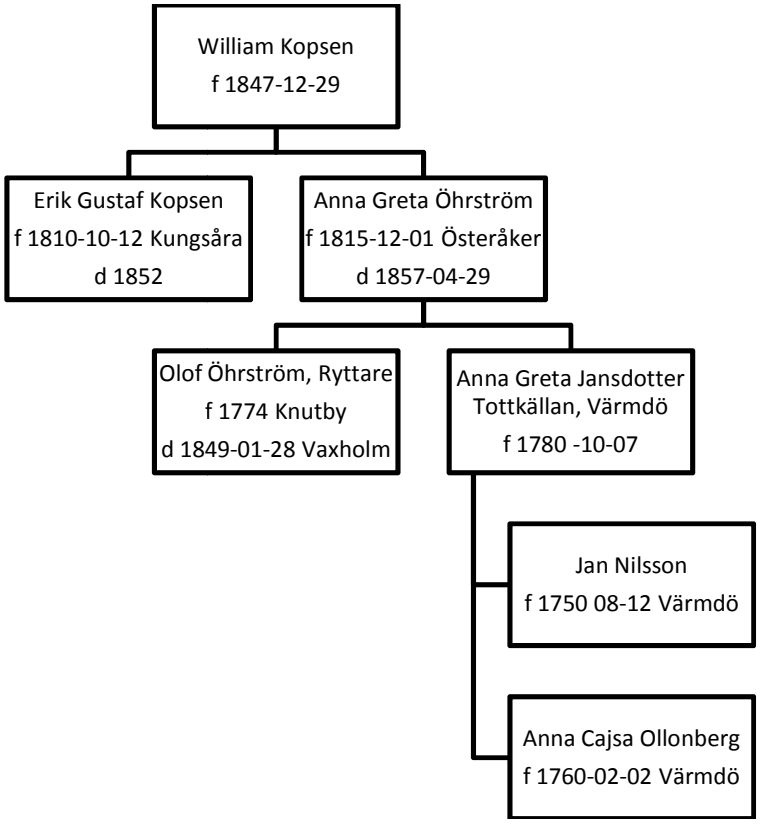

Mai-Britt Andersson

Gunnar Sjöberg avliden.

Vår medlem och f d styrelseledamot Gunnar Sjöberg avled den 11 juli, efter en kort tids sjukdom.

Utöver att ha varit en duktig och hängiven släktforskare var Gunnar även den person som tog initiativet till att vi fick en särskild släktforskargrupp i Vaxholm.

När Gunnar, för några år sedan, förlorade sin syn lämnade han sin plats i redaktionen samt vår styrelse, och kunde inte heller längre sitta som jourhavande på biblioteket i Vaxholm. Han var emellertid fortfarande aktiv i vår förening och slog oss alla med häpnad då han på vår-mötet, utan manus, höll ett långt anförande om sin släkt. Detta trots att han inte kunnat läsa i sina papper på flera år. Han hade fortfarande alla namn och årtal kvar i huvudet.

Gunnar lämnar ett stort tomrum efter sig. Inte bara som släktforskare utan också som god vän.

Anita Järvenpää

Grattis Susanne 50 år!

Fredagen den 8 juni fyllde Sysslingens redaktör, Susanne Fagerqvist, 50 år.

Vi var några representanter från vår förening som uppvaktade med blomma och champagne. För detta blev vi själva rikligt belönade med god mat och hembakade tårtor.

Lycka till med resten av ditt liv!

Anita Järvenpää

Tack

Tack för den uppvaktning jag fick på min födelsedag. Nedanstående text skickades strax därefter till mig och jag kan bara säga ”*hämnden är ljuv*” vänta bara (nej jag tog inte illa upp, det vara bara roligt).

Susanne

- - - - - - - - -

50-årskalas

Det gick ett rykte bland befolkningen i Åkersberga och Vaxholm att en medlem i släktforskarföreningen fyllde 50 år och hade öppet hus. Klart man nappar, fri mat och fri sprit!

Inte fan var det något öppet hus. Stängdare dörr får man leta efter! Inte nog med det, när man på nåder fick komma in så blev man placerad på en uteplats. Och den var noga inburad med metallnät, inte en möjlighet att smita där inte.

Värdinnan erbjöd förtäring med dryck. Jaa, förtäring och förtäring. Hemgjord potatissallad, pastasallad och något annat kladd hon kallade för potatissallad. Tunna köttbitar av olika sorter, skurna så nära köttet man kan komma. Klart det räcker till fler gäster på det viset, men mätt blev man ju inte. Kvalitén på vinet kunde jag inte avgöra. Man får ju offra sig när man är chaufför och festföremålet arrangerar sin fest långt ut i obygden. Knappt man hittade dit. Kvalitén på vinet var väl i klass med det andra, antar jag. Sedan var det ostbricka. Tänk vad gott det hade varit med ett glas vin till den. Men inte, fortfarande chaufför, och festen ute i obygden.

Så var det dags för kaffet. Det känns hårt och tar emot att erkänna, det var faktiskt gott. Två olika sorters tårtor som påstods vara hemgjorda. En rektangulär och en rund. Rund i smaken, njaa. Som vi kom överens om, den runda var sötare. Inte i smaken förstås! Den rektangulära såg mastig ut, men ack vad vi bedrog oss. Maränger och maränger, bara luft alltså.

Sedan var det bara att ta bilen hem och i sin ensamhet dricka till och ha det festligt, för där ute i obygden fick man ju inte festa runt.

Förlåt mig Susanne, det var skitkul på din 50-årsfest! Men vi kom överens om att lite roligt skulle vi ha på din bekostnad. Jag tror du pallar det!

Leif Gannert m.fl.

Carl Albert Öhlander

Tidigt på våren 2007 stod en man från Kanada vid namn Norman Olson på turistbyrån i Vaxholm. Han sökte en plats på Rindö vid namn Brännudden. Därtill en massa ställen till vilka han hade namnen men visste inte ett dugg om var de låg eller hur han kunde komma dit.

Tur som en toking, som man säger! Bakom honom stod en f.d. militär med goda kunskaper om just Rindö, Torsten Dahlén. Torsten gick fram och presenterade sig samt gav Norman 20 minuter på sig för förberedelse, så skulle Torsten guida honom runt på Rindö i sin bil.

Norman talar god svenska så kommunikationen gick alldeles utmärkt. Några dagar senare ”snubblade” jag över Norman. Han var då på jakt efter var hans farmors far, Carl Albert Ölander ligger begravd. Hans sätt att beskriva anornas inbördes förhållanden är inte på ett sätt som är enkelt att tyda. Jag hoppas jag kom rätt i hans beskrivning. Carl Albert var kopparslagare på fabriken på Brännudden. Därav hans intresse för Rindö. För intresserade så har jag i Vaxholms Hembygdsförenings medlemsblad, Vårt Vaxholm, beskrivit fabriken på Brännudden i det senaste numret. På Vaxholms bibliotek finns exemplar att läsa i.

Min ambition var att få tag på platsen som Carl Albert Öhlander begravdes på. En enkel sak, tänkte jag. Död- och begravningsboken på pastorsexpeditionen har platsen antecknad. Så enkelt var det ju nu inte! Några månader tidigare hade pastorsexpeditionen sänt in allt sitt material till Stockholms Stadsarkiv. Detta gjorde att Norman inte kunde få sitt svar med sig då han reste hem igen. Jag fick hans mailadress och lovade sända uppgifter om platsen och en bild. Ett telefonsamtal till stadsarkivet gav att de ännu inte katalogiserat handlingarna. De låg i en egen hög i väntan på registrering och arkivering. ”Du får komma hit och läsa igenom allt, jag ser till att vagnen kommer ner till ett av studierummen, den dag du kommer” fick jag till svar. Det var bara att bestämma sig och ta sig till arkivet. Väl där så var det ett evigt bläddrande. Jag kommer inte ihåg exakt hur mycket, men någon halvmeter böcker och arkivkartonger var det säkert.

Det jag trodde låg i begreppet begravningsbok, var lägger vi kvarlevorna, fungerar inte? Så fort en grav återanvänds togs tidigare uppgifter bort. Så var det i alla fall då. På Internet kan man idag se vem som bisatts tidigare i en återanvänd gravplats. Men inte i historisk tid. Så det var bara att meddela Norman att dessvärre, jag hittar inga uppgifter om var Carl Albert begravdes. Om nu någon läsare kan ge tips i frågan, så välkomnas detta.

Carl Albert dog 1899 och var då skriven på Brännudden och hade titeln kopparslagare. Han dog i lunginflammation 6:e februari och föddes 21:a januari 1840. Hans efternamn stavades Ölander i dödboken, allt enligt vår egen CD-skiva. Enligt födelseboken i Toresunds församling Södermanlands län så döps Carl Albert till Clas Albert, eller är det ett skrivfel? Dessutom har han en tvillingsyster döpt till Sofia Lovisa. Fadern heter Gustaf Jonsson och modern Christina Falk.

År 2010 kom en bok om 215 sidor, skriven av denne Norman Olsson till mig, via en bekant han har i Stockholm. Turistbyrån och Torsten Dahlén fick låna den i enlighet med vad som stod i missivet. Han beklagar förseningen eftersom han drabbades av cancer vid hemkomsten, men har fått beskedet att han var botad nu. Boken har titeln ”Memory Leaves” och är skriven på engelska.

I ingressen står hur bakgrunden till bokens tillkomst såg ut. År 2000 dog Normans faster Mary. Hon efterlämnade en liten kartong med massor av brev, skrivna på svenska. Några månader senare får de ett nytt telefonsamtal om ytterligare brev, denna gång betydligt fler. Breven täckte en tidsperiod från 1880- till 1930-talet. De var inte bara brev skrivna till Mary. Det verkar lite som att Mary samlat på sig brev som hennes släktingar fått. (En kulturgärning som blir svår att göra om idag!) Norman har sedan sorterat breven i datumordning och återgett innehållen i sin bok, 215 sidor!

Efter Carl Alberts död emigrerade hustrun, Beata Sofia Lennquist, till Kanada tillsammans med sina barn Claes, Constance, Gideon samt yngsta dotter Elin. Norman kallar henne för Ellen i sin bok där släktskapsbanden beskrivs. En liten miss i korrekturläsningen, antar jag. De emigrerar cirka sex månader efter Carl Alberts död. Dottern Alma flyttar till Johannes församling i Stockholm redan 1886. I HFL för perioden 1885-1889 (AI:24) har prästen noterat följande: ”Har icke deltagit i Confirmationsundervisning och är icke Confirmerad samt har icke begått H. H. Nattvard. Hon läser väl innantill.) 1889 gifter sig Alma med Nils August Andersson. Nils hade då redan ett äktenskap bakom sig med en dotter, Augusta, som dör 1892. I början av 1893 emigrerar Alma och Nils till Kanada. Han byter senare ut sitt efternamn till Freestone.

Samma år som Beata Sofia blir änka och emigrerar blir även Alma änka, 32 år med två barn på fem och sju år. Alma gifter senare om sig med en Martin Olson och får ytterligare tre barn. Denne Martin Olson är bördig från Norge. Alma är således Norman Olsons farmor enär Almas och Martins andre son heter Albert och är Normans far.

Ölander home, Brännudden

May 1896

Carl Albert, Ifverström, Beate Sofia, Claus, Emma, Elin

Photo sent to Alma and her family in Golden

See text of book “Memory Leaves” page 25

I boken finns några fotografier. Ett från Norge och många från Kanada. På sista pärmens insida finns faktiskt en bild på bostaden i Brännudden. Ifverström som finns med på bilden är Carl Alberts förman på fabriken. Jag har skannat av hela sidan som ger bilden lite innehåll utifrån den text Norman skrivit. På sidan 26 inne i boken finns en bild på arbetarna på fabriken. Norman skriver där att bilden är från 1895. Det kan den inte vara, det måste vara betydligt tidigare. Dels fanns inte fabriken 1895 och dels är mängden arbetare stort. 1892 avvecklades fabriken därför att de s.k. ”grågubbarna” då förflyttades till

Svartsö slott på Ekerö. Och att personalantalet trappades av fram till avvecklingen får vi nog ta som sannolikt. Jag tror att bilden kan vara tagen någon gång mellan 1888 och 1890. Fabriken hette från början Ceres men döptes senare om till AB Excelsior.

Ceres employees about 1895.
Carl Albert is 3rd row, 5th from left.

Nu inställer sig en fundering, hur kan Carl Albert Ölander dö 1899 som kopparslagare på Rindö? Företaget Excelsior AB existerade inte 1899. Som släktforskare börjar man naturligtvis kolla i olika kyrkböcker. I Husförhörslängden AI:27 täckande åren 1890 till 1900 kan på sidan 76 läsas att Sprutfabriken övergick till att bli Rindö Byggnads Aktiebolag. Utan att ha kollat vidare verkar det som om tillgångar och personal köptes av ett annat företag med annan inriktning. Hur länge detta aktiebolag bedrev verksamhet i lokalerna vet jag inte. Men vi fick ett nytt försvarspolitiskt beslut kring 1900 som ändrade verksamheten på bland annat Rindö. Försvaret tog över hela ön och skapade massor av militära enheter som placerades just på Rindö. I den vevan tog försvaret hand om huset och gjorde om det till matsal. Här krävs mer forskning för att få kontinuitet i historien kring detta hus.

Kan som extra information meddela att Vaxholms Stad har i sina planer föreslagit att området där huset nu står förnyas och nya bostäder byggas. Därigenom rivs denna fabriksbyggnad. Området ägs för närvarande av Vasallen AB.

Norman Olson hävdar att Beata Sofia emigrerade tillsammans med sina tre yngsta barn 1899. Enligt HFL för Vaxholm AI:27 täckande åren 1890 till 1900 så stämmer inte det enligt noteringarna på sidan 80. Där står att Claes Fritiof emigrerade 26/11 1892, Carl Gideon emigrerade 2/6 1895 och Elin Agnes emigrerade 7/8 1899, samma datum som Beata Sofia.

Leif Gannert

Antavla för Raoul Wallenberg

Raoul* Oscar Wallenberg F1888-07-13, Hedvig Eleonora, Stockholm D 1912-05-10 Hedvig Eleonora, Stockholm	Gustaf* Oscar Wallenberg F 1863-01-06 Klara, Stockholm D 1937-03-21 Engelbrekt, Stockholm	Andre Oscar* Walllenberg F 1816-11-19 Linköpings domkyrkoförsamlingg D 1886-01-12, Skeppsholm, Stockholm	Marcus Wallenberg F 1774-06-24 Linköpings domkyrkoförsamling D 1833-09-22 Linköpings domkyrkoförsamling
			Marcus Wallberg Wallenberg F 1744-06-30 Viby, D 1799-09-06 Skede
			Sara Helena Kinnander F 1749-01-17 Eksjö D 1775-08-08 Linköpings domkyrkoförs
			Anna Laurentia Barfoth F 1783-05-03 Lunds Domkyrkoförsamling D 1862-03-16 Linköpings Domkyrkoförsamling
			Anders Barfoth F 1783-08-19 Lunds Domkyrkoförsamling D 1819-01-09 Lunds Domkyrkoförsamling
			Elisabet Maria Bager F 1762-09-22 Lunds Domkyrkoförsamling D 1837-04-07 Linköping
		Anna* Eleonora Charlotta von Sydow F 1838-06-26 Skeppsholm, Stockholm D 1910-02-23 Skeppsholm Stockholm	Johan Gustav* von Sydow F 1784-11-14 Högsholm, Högsby D 1850-02-14 Skeppsholm, Stockholm
			Johan* Peter von Sydow F 1747-07-03 Horsö. Kläckeberga F 1827-12-26 Holm, Högsby
			Charlotta Elisabeth Rudebeck F 1752-09-13 Ön, Hedesunda D 1812-11-10 Holm, Högsby
			Eleonora* Juliana Wiggman F 1801-05-14 Kalmar D 1868-05-10 Skeppsholm Stockholm
			Johan Wiggman F 1747-06-21 Karlskrona Tyska D 1832-04-06 Dörby
			Karolina Hellenstierna F 1773-02-24 Berg, Mönsterås D 1825-03-20 Kalmar
Raoul* Gustaf Wallenberg F: 1912-08-05 Kappsta, Lidingö D: Ev 1948-07-17 Moskva	Annie* Marie Sofie Gustafva Adelsköld F 1869-02-04 Steninge, Husby-Ärlinghundra D 1952-10-31 Saltsjöbaden	Claes* Adolf Adelsköld F 1824-09-07 Nolhaga, Alingsås D 1907-10-01 Engelbrekt, Stockholm	Jean Anders Adelsköld F 1780-09-05 Göteborg D 1846-02-05 Öjared, Lundby
			Johan Christina Thomée Adelsköld F 1737-05-30 Kristianstad D 1798-05-10 Öjared, Lundby
			Elsa Doroteha Tham F 1756-10-01 Stora Lundby D 1821-06-16 Öjared, Lundby
			Sofia Ulrika Tham F 1787-09-23 Hjälmared, Alingsås D 1874-03-18 Alingsås
			Vollrath Tham F 1761-10-31 Göteborg, D 1844-06-04 Alingsås
			Christina Maria Gripenstdt F 1769-12-13Mellby, D 1829-08-01 Alingsås
		Sara Gustafva* Brolin F 1844-02-16 Söderhamn D 1940-01-07 Saltsjöbaden	Johan Gustaf Brolin F 1816-04-17 Söderhamn D 1908-10-08 Söderhamn
			Lars Brolin F 1791-07-31 Söderhamn, D 1871-07-23 Söderhamn
			Christina* Gustava Lundgren F 1797-09-27 Söderhamn, D 1835-09-19 Söderhamn
			Sally* Christina Ullgren F 1819-10-21 Söderala D 1886-04-26 Söderhamn
			Daniel Ullgren F 1768-12-23 Göteborg, D 1822-04-20Söderala
			Sara Margareta Berg F 1753-09-25 Söderhamn, D 1863-10-08 Söderala
Maj* Maria Sofia Wising F 1891-05-02, Klara, Stockholm D 1979-12-14 Danderyd	Per Johan Wising F 1842-04-17 Katarina Stockholm D 1912-12-05 Hedvig Eleonora Stockholm	Carl Michael Wising F 1796-12-18 Marstrand D 1853-09-17 Katarina Stockholm	Johan Gabriel Wising F 1769-09-21 Nora Bergsförsamling D 1808-11-25 Kungälv
			Carl Ulrik Wising F 1720-03-26 Arboga, D 1802 Nora
			Maria Westling F 1746-05-16 Västerås D 1786-06-06 Nora Bergsförsamlimg
			Cecilia Catharina Gebbhardt F 1774-04-21 Marstrand D 1838-02-25 Kungälv
			Michael Gebbarth F 1730 Stockholm
			Cecilia Catharina Contz. F 1745-09-27 Marstrand
		Maria Elisabet Söderberg F 1801-03-28 Katarina, Stockholm D 1842-07-31 Katarina, Stockholm	Carl Adolf Söderberg F 1771
			Cornelia Elisabeth Gebbhardt F 1767-02-26 Maria,Stockholm
			Johan Gebhardt
			Sigrid Maria
	Sophie* Henriette Benedicks F 1853-07-19 Klara, Stockholm D 1931-06-07 Hedvig Eleonora, Stockholm	Edvard Otto Benedicks F 1818-04-22 Stockholm D 1877-02-02 Österfärnebo	Michael Bendicks F 1768-08-24 Bleicherode, Sachsen D 1845-01-28 Stockholm
			Bauruch Benedicks F 1735, D 1789
			Julia Michaelson
			Henriette von Halle F 1786-07-12 Hamburg D 1855-04-01 Stockholm
		Carolina Charlotta Cantzler F 1820-03-21 Nicolai Stockholm D 1869-04-04 Jakob, Stockholm	Carl Henrik Cantzler F 1791-11-19 D 1861-03-06
			Johann Friedrich Cantzler
			Maria Spalding
			Sofia Magdalena Cantzler F 1799-03-20 D 1891-03-17 Jakob, Stockholm
			Thomas Gottlieb Cantzler F 1767-04-05
			Marie Christina Palm F 1767-01-29 Nicolai, Stockholm D 1841-11-30 Nicolai, Stockholm

Det står ett rum här och väntar på dig…

I år är det 100 år sedan Raoul Wallenberg föddes. Jubiléet invigdes med tal, på Raoul Wallenbergs torg, av Kofi Annan på Förintelsens dag fredagen den 27 januari. Därefter har Raoul Wallenberg uppmärksammats i ett flertal TV-program och det har under våren kommit ut ett antal biografier. Den, i mitt tycke, absolut bästa heter ”Det står ett rum här och väntar på dig” och är skriven av Ingrid Carlberg. Boken består av nästan 800 sidor. Utöver att vara en bra biografi är den också en bok i samtidshistoria.

Jakob Wallenberg sade i en TV-intervju våren 2012 att Raoul Wallenberg troligen var mera känd utomlands än i Sverige. Som exempel på detta kan nämnas en historia som Peter ”Pirre” Wallenberg berättade för Ingrid Carlberg, när hon gjorde research för sin bok. Peter Wallenberg berättade att han på 1960-talet var på semesterresa i Kapstaden och inte hade förbokat något hotellrum. I receptionen stod en europé som när han såg Peters efternamn, lyste upp och frågade om han var släkt med Raoul Wallenberg. När han svarade att han var ”second cousin” svarade portieren ”Jag skall se till att ni får vårt finaste rum mot havet. Och vad ni än behöver så säg bara till” När mannen i receptionen såg Peter Wallenbergs förvånade min tillade han ”Ni förstår: Raoul Wallenberg räddade mitt liv”.

Vem var då denne Raoul Wallenberg? Han föddes den 4 augusti 1912. Fadern Raoul Oscar Wallenberg avled tre månader innan Raouls födelse och modern Maj Wising gifte några år senare om sig med Fredrik von Dardel.

Efter avslutad skolgång genomgick Raoul p g a färgblindhet inte, den i släkten Wallenberg traditionella sjöbefälsutbildningen utan sändes utomlands. Efter arkitektutbildning i USA och praktiktjänstgöringar i Kapstaden och Haifa återkom han till Stockholm, där han arbetade i en firma som sysslade med import och export av livsmedel mellan Sverige och Ungern. P.g.a. hans kontakter i Ungern sändes Raoul i juli 1944, på initiativ av amerikanska War Refugee Board, till Budapest som legationssekreterare på svenska ambassaden. Hans uppgift var att rädda så många ungerska judar som möjligt undan de tyska förintelselägren. I Budapest byggde han upp en stor organisation som utfärdade svenska skyddspass, ordnade bostäder i ett 30-tal skyddade hus (s.k. svenskhus) m .m. Tack vare dessa insatser räddades 10.000-tals ungerska judar till livet.

I januari 1945 var de sovjetiska trupperna på väg att invadera Ungern. Raoul packade, trots att flera varnat honom, sin bil och begav sig in i det Sovjetkontrollerade området. Han var övertygad om att han skulle bli väl mottagen, men det sovjetiska kommandot ansåg att både Raoul Wallenbergs organisation och svenska Röda Korset var att betrakta som en spionorganisation. Raoul greps den 14 januari och häktades den 19 januari. Den 6 februari 1945 fördes han till Lubjankafängelset i Moskva. Under många år levde de anhöriga i ovisshet om vad som därefter hänt. När Tage Erlander 1956 besökte Moskva hade han med sig ett brev till Raoul från Maj och Fredrik von Dardel. I brevet stod bl.a ”det står ett rum här och väntar på dig, när du återvänder med stadsministern”. Statsminister Erlander återkom emellertid till Sverige utan Raoul. Först 1957 medgav Sovjet-

unionen att han hade fängslats. Man påstod då att han hade avlidit av en hjärtinfarkt 17 juli 1947. Raouls föräldrar litade inte på dessa uppgifter, utan arbetade oförtrutet vidare med att försöka få reda på vad som hänt Raoul. I februari 1979 orkade makarna von Dardel inte längre utan tog sina liv. Innan dess hade de vädjat till Raouls halvsyskon att aldrig ge upp kampen för deras äldre bror. Först 1989 återlämnades hans adressbok och diplomatpass till hans anhöriga.

Anita Järvenpää

Litteraturtips:

Ingrid Carlberg: Det står ett rum här och väntar på dig…
Paul A Levine: Raoul Wallenberg i Budapest
Bengt Jangfelt: Raoul Wallenberg
Älskade farfar. Brevväxlingen mellan Gustaf & Raoul Wallenberg 1924-1936
Fredrik von Dardel: Raoul Wallenberg – fakta kring ett öde
Maj von Dardel: Raoul
Eric Sjöquist: Raoul Wallenberg Diplomaten som försvann

Släktforskardagarna i Gävle

Årets släktforskardagar hålls i Gävle den 24-26 augusti.

Föreningen kommer att representeras på dessa dagar och i nästa nummer av vår tidning kommer vi att informera om vad som hänt.

Att resa är temat för Släktforskardagarna 2012, med tåg, med hästskjuts, med båt eller på annat sätt. Oavsett vilket färdsätt, alltid mot ett nytt mål i vilken tid det än skedde.

Från Gävle emigrerade man tidigt till Nordamerika. Gävle sjömanshus registrerade sjömannen som ville se världen, hästskjutsen tog pigan och drängen till marknaden, apostlahästarna tog soldaten som marscherade till regementet, ångfartyget och tåget gjorde resan till ett äventyr!

Fiskare från Skarpö

Här börjar en artikel som ni kommer få följa som följetong i några nummer framöver. Det är en artikel om fiskare från Skarpö sammanställd av Margareta Eriksson, barnbarn till Sigurd Emanuel Åkerström. Här kan ni följa hans levnadshistoria

Den Åkerströmska släkten kom till Skarpö redan 1830. Ättlingar bor fortfarande på Skarpö. I Vaxholm kan man hitta släkten från mitten av 1700-talet. Släkten har alltså tidiga anor från Skärgården.

Sigurd Emanuel Åkerström föddes den 17 juni 1880 på Skarpö utanför Vaxholm. Han var nr 4 i en syskonskara på 2 systrar och 3 bröder. Hans föräldrar var Karl Johan Åkerström, född 1839-02-23 på Skarpö och Vilhelmina Kristina Åkerström f. Carlström född i Stockholm - 1843-09-29. Hon kom ut till Skarpö som jungfru i en finare familj med sommarhus på ön.

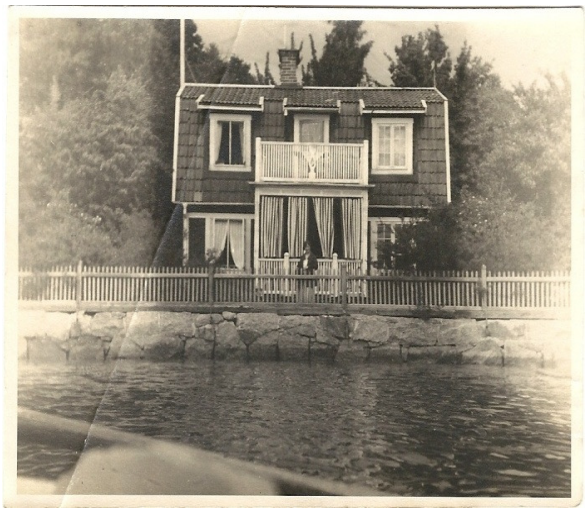

Enligt informationen jag fått tillhörde det här huset familjen Åkerström under slutet av 1800-talet och början på 1900-talet.
Sigurd bör alltså ha växt upp där tillsammans med sina syskon som var:

Anna Wilhelmina 1864-05-06

Johan August 1866-04-25

Sigrid Ulrika 1872-07-03

Carl Ossian 1882-06-17

Fadern var fiskare och huset de bodde i låg allra längst in i viken vid Stegesund. Platsen där hade tidigare kallats för Skarpö krog, då det fanns en liten krog som försåg trötta roddare med något att svalka sig med efter rodden över Trälhavet.

Karl Johan dog relativt ung redan 1897-01-09 och lämnade Vilhelmina Kristina (Mina) ensam men barnen. Då var Sigurd 17 och Ossian 15 år gamla. Enligt faderns testamente fanns följande saker i familjens ägo.

Ett boningshus med några små andra byggnader på tomten som var utan äganderätt. Värde 500 kr.

I boet fanns t.ex. 4 silverskedar, 1 förläggarslev och 4 nysilverskedar. Möblemanget bestod av 3 st. soffor, 1 antik byrå, 5 byråer, 3 skänkar, 7 bord, 18 stolar, 3 sängar, 4 kommoder, ett väggur, 1 spegel, 12 tavlor och en lampa. En skötbåt med skötar och tillbehör, en ekstock och 1 gris.

Boet hade skulder till olika personer på sammanlagt 423,30 kr. Däribland fanns barnen och deras äkta män, dvs. Österman och Beijer.

Enligt dödboken från Vaxholm dog han av kräfta (cancer).

Det blev Sigurd som fick stanna hemma hos modern och hjälpa till med försörjningen.

Sigurd blev alltså fiskare och han gifte sig också med en kvinna från Stockholm. Det var Alma Dorotea Åkerström f. Steén, 1875-10-03. Även hon kom till Skarpö för att arbeta i finare familj som kokerska under sommaren.

Men innan de gifte sig 1903 hade Sigurd köpt en tomt på östra sidan av Skarpö av Svenonius som hade köpt in halva Resarö och Skarpö för att stycka av och sälja sommarstugetomter vid 1800-talets slut. Då byggdes det hus som även i dag bebos av ättlingar till Sigurd, en dotterson, Leif Andersson.

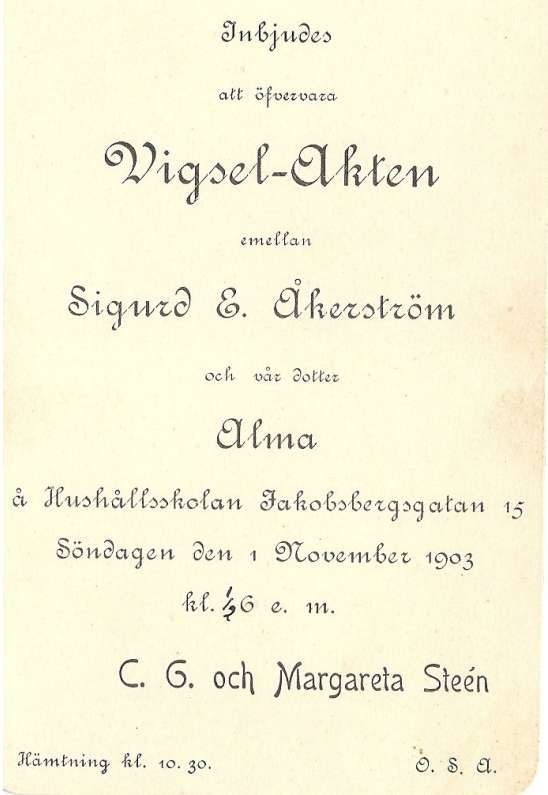
Inbjudes

att öfvervara

Vigsel-Akten

emellan

Sigurd E. Åkerström

och vår dotter

Alma

å Hushållsskolan Jakobsbergsgatan 15

Söndagen den 1 November 1903

kl. ½6 e. m.

C. G. och Margareta Steén

Hämtning kl. 10. 30. O. S. A.

Som synes på inbjudningskortet till Sigurd och Almas bröllop ägde det rum på Hushållsskolan på Jakobsbergsgatan 15 söndagen den 1 nov 1903.
Britta Gunnarsson, sondotter till Alma berättar att Alma åkte med vaxholmsbåt direkt efter bröllopet ut till Skarpö. Hon hade inte bytt om utan åkte klädd i sin bröllopsklänning vilken förvisso väckte en viss uppståndelse på båten.
När Britta och jag pratade om detta tyckte vi att tiden för vigseln var sent på dagen men det var kanske därför hon inte hade haft tid att byta om.

Alma föddes i Stockholm, närmare bestämt i Adolf Fredriks församling men föräldrarna kom från Östergötland, från socknarna runt Tåkern. Fadern hette Carl Gustaf Steén och var son till en grenadjär, alltså en indelt soldat vid Stenkil, Stora Åby socken därav namnet.

Här på inbjudan står modern som Margareta Steén men innan jag hittade henne i födelseboken var en lång historia. I familjebibeln står Margareta Lovisa från Oskar Fredriks församling i Östergötland. Jag hittade ingen församling som hette så men efter mycket sökande hittade jag en Maja Lisa Carlsdotter i Harstad som var född på det datum som Margareta Sten. Jag hittar också så småningom att Maja Lisa flyttar till Stockholm.

I Almas konfirmationsbevis står Greta Lovisa Carlsdotter som moder. I storstaden kunde man inte behålla sina enkla namn utan piffade upp dem lite. Alma konfirmerades i den stora Blasieholmskyrkan där familjen var aktiv. Fadern var bl. a. vaktmästare under en period.

Alma arbetade som piga och kokerska hos en familj Luth som bodde på Björken fyra, Hedvig Eleonora rote i Stockholm. Familjen bestod av far, mor och en dotter, Kerstin. Hon var nog ganska strängt hållen. Alma berättade att Kerstin kom ut till henne i köket och bad om en smörgås, men Alma vågade inte ge det till henne utan tillstånd från modern. Kerstin dog av scharlakansfeber när hon var fjorton år. Familjen måste ha varit ganska välbeställd eftersom man hade tre personer som hjälp i hemmet. Frun skickade iväg Alma med tio (10) kronor för att handla från en båt som kom med varor från landet. Både herr och fru Luth kom från Norrland, Herrn från Gävle och frun ända från Umeå. Alma har berättat att hon kunde få köpa en hel fågel som hon tillredde så att hela fågeln låg på fatet med vingar och allt.

Denna familj flyttade till Skarpö under sommaren och det var då som Alma och Sigurd träffades. Kanske kom Alma till Sigurd och köpte strömming!
En annan arbetsgivare till Alma var en pastor Ring

Fortsättning följer i nästa nummer av Sysslingen

Bilden, som är hämtat från Google visar var Skarpö ligger.

Sysslingens datum för 2012

Följande datum gäller som riktlinjer för när nästa års tidningar ska utkomma. Bidrag som ni vill ska komma med i tidningarna ska sändas via e-post till: ***Sysslingen@hotmail.com***, ***Info@roslagen.be*** eller via vanligt brev till ***Susanne Fagerqvist***, ***Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga.***

Bidragen vill vi ha senast 4 veckor före utgivningsdag.

Utgivningsdagar

Nr 1	7 februari	Nr 2	2 maj
Nr 3	15 augusti	Nr 4	30 oktober

I nästa nummer av Sysslingen visas utgivningsdatumen för 2013.

Revisorer:

Ordinarie	Margareta Hultman	08-540 636 75
	Len Blomgren	08-540 603 24
Suppleant	Ulla-Lena Lindström	070-628 19 85

Valberedning:

Sammankallande	Olle Sellström	08-540 216 43
	Arne Sundberg	08-541 324 55
	Marianne Fröblom	08-540 673 64

Redaktionskommitté:

Margareta Hultman	Inger Rydholm
Arne Sundberg	Leif Gannert
Anita Järvenpää	Olle Kungberg
Nils Lindgren	Ulla Sellbom
Olle Keijser	Susanne Fagerqvist

En bild som kanske kan få oss att se fram emot nästa sommar.

Foto: Susanne Fagerqvist